

Maïssa Bey

CAP MÉS VEU

Traducció **Anna Casassas i Figueras**

El vestí pas en qual joc ni ja ve pas se pas à la prison. Et
sans que j'agissent en instantanis dans va réveine des nove
bris à ce lieu. J'ai aussi gardé des habitudes dont j'aurais eu
faire : manger très vite, ou vice j'été pas pour le pas que : la i
alléie dans va chambre toute la nuit : ne pas viett'adde.
Quels mes très nouveaux sont restés à va
pièce de détention.

Je ne suis pas que vivement que vive va façon de lire
Je les brisément avec parivision, car va lorsque j'été en pa
pas pour le pas que.

Les murs de la prison ne se passent toujours du monde. Ils sont
Rus ne peuvent venir à bout de cette existence vestale. C'est à
telle qu'il faut. Vous vive à vivés lit ni jour que vous avez été
vive itéris pas vraiment j'été. Je ne pourrais vraiment dit que, et
vous me dites pas ces lieux, je ne crois pas avoir vécu à ce ve
plus grande jusqu'à l'école de voyage et de qu'il est que cette

Editorial
LESHORES

CAP MÉS VEU

Maïssa Bey
CAP MÉS VEU

Traducció d'Anna Casassas i Figueras

Editorial **LES HORES**

Títol original: *Nulle autre voix*
Autora: Maïssa Bey

Primera edició: gener 2022

© Éditions de l'Aube, 2018
<http://www.editionsdelaube.fr>

© de la traducció: Anna Casassas i Figueras, 2022
© de l'edició: Editorial Les Hores SL

www.editorialleshores.com
hola@editorialleshores.com

Correcció: Maite Puig, Manuel Gómez Poyato i David Sempere
Maquetació: Dan Monells
Disseny de col·lecció: Mireia Luna. Natural www.designisnatural.com
Disseny de la coberta: Octavi Gil Pujol

Dipòsit legal: B 553-2022
ISBN: 978-84-123981-2-0

Les Hores forma part de l'Associació d'Editorials Independents

Tots els drets reservats.

Queda prohibida la reproducció total o parcial d'aquest llibre mitjançant qualsevol mitjà o procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant el lloguer o préstec públics, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright.

CAP MÉS VEU

*A Leïla, Sarah, Yanelle i Riadh,
que em són fills de cor.*

«Em sembla que en el moment que sigui en un llibre ja no em farà patir... Aleshores ja no serà res. Quedarà esborrat. Ho descobreixo amb aquesta història que tinc amb vosaltres: escriure també és això, sens dubte, esborrar. Substituir.»

MARGUERITE DURAS, *Emily L.*

Pròleg

DIC: ÉS UNA COSA que sorgeix o que et cau al damunt.
I s'apodera de tu.

Dic: és una injunció. O alguna cosa que s'hi assembla.
I és ben sabut. És ben sabut que resistir és inútil.
Aleshores, per dins, tot calla.

Dic: aleshores, dins meu, tot va callar.

Al voltant meu l'aire es rarifica com si hagués arribat al cim d'una muntanya molt alta. Però tant me fa! No necessito respirar. I no necessito pensar, tampoc. El silenci i el buit agafen el relleu. O una altra cosa. Ja soc a l'altra banda de la meva vida.

La que avança lentament cap a l'home assegut a la seva butaca no soc ben bé jo. I és aquesta altra la que em dictarà els gestos.

L'home seu a la seva butaca, que com cada vespre ha mogut de lloc. Davant de la televisió amb les cames encreuades estirades endavant em dona l'esquena.

Una consciència aguda del tot nova i del tot estrangera em deixa gravat cada detall. La mà que acaricia maquinalment el vellut. L'avantbraç pelut que reposa sobre el braç de la butaca.

L'angle de l'espatlla. El clatell afaitat i els cabells molt curts ratllats de blanc. L'olor forta i familiar de suor que desprèn. El soroll de la seva respiració serena i regular. La respiració d'un home tranquil.

M'hi acosto.

Amb els ulls clavats a la pantalla, no em sent. No em veu.

M'hi acosto i cada vegada tinc més i més present una sensació de cosa ja vista. De cosa viscuda. Com si tota la meva vida no hagués estat sinó l'assaig quotidià d'aquest moment.

De tantes vegades que m'he repetit l'escena.

Aquest vespre, el teló caurà després de l'últim acte.

Dic: ara mentre us parlo el decorat es torna a posar a lloc. Com als llibres infantils, aquests llibres en relleu que quan obres les pàgines hi ha cases i castells i personatges que es despleguen i s'alcen per aparèixer en tres dimensions.

Dic: ja fa més de quinze anys que vaig tancar el llibre il·lustrat que avui obro per a vosaltres.

Tot em torna amb una netedat colpidora.

Com cada vespre havent sopat l'home seu a la butaca que ha mogut de lloc per posar-se davant de la pantalla.

Em dona l'esquena.

Està tip.

A la tauleta que té al costat encara hi ha engrunes i les restes del sopar. Em sorprenc pensant que hauria hagut de recollir-ho tot i tornar-hi per fregar la taula. Un pensament reflex. Recollir. Fregar. Feines quotidianes. Gestos mecànics. Mecànics.

Sent que m'hi acosto. Redreça les espatlles un pèl. No es gira. De què hauria de tenir por?

El braç s'alça. I cau. Una primera vegada.

Tres cops. Només tres cops.

No té temps de girar-se. Ni d'entendre res, potser.

Dic: l'últim cop funciona com un senyal. El senyal que tot es posava novament en marxa.

Tanco la porta de la sala sense apagar el llum. Me'n torno a la cuina. Em rento les mans. Unes quantes vegades. Estiro una cadira. M'hi assec. Recta. Amb les mans a la falda i els ulls ben oberts. No tinc res més a fer tret d'esperar que es faci de dia. Ja fa un quant temps que tinc les coses a punt. Les estrictament necessàries. No sé ni si podré emportar-me-les allà on passaré el que em queda de vida.

De la sala no n'arriba cap soroll. Un silenci que em tranquil·litza i alhora m'omple d'una espera quasi insuportable.

Una nàusea em retorça el ventre. No és bon moment. Però uns espasmes més i més dolorosos em sacsegen i no em deixen gens de repòs. Tinc el temps just de córrer al lavabo.

Aquesta altra imatge de mi. Estic inclinada sobre el vàter i no paro de buidar-me.

Torno a la cuina. M'assec un altre cop.

Dic: no he tornat a trobar mai més la qualitat del silenci d'aquella nit. Semblava un silenci de neu i de boira no trencat per cap soroll de vida.

Tinc la sensació que a fora la foscor s'allarga més que de costum. A la matinada apago el llum. Les ombres es fan més clares i suaus. Continuo esperant que desaparegui la vermillion de l'alba i que arribi la transparència del dia.

Dubto abans d'aixecar-me per fer-me un cafè. Continuo tenint un gust agre a la boca. Encara he de passar tot aquest dia.

La cafetera bull. L'olor del cafè inunda la cuina.
Bec el cafè bullent. Esbandeixo la tassa. La deixo a l'es-
correplats.

Torno a seure.

El silenci i el buit de mica en mica afluixen la pressió.

M'arriben a les orelles els ecos del dia.

Ha arribat el moment.

Uns quants passos em duen fins al corredor. Els compto ma-
quinalement. Com quan era petita i jugava a la xarranca.

El telèfon és a la consola coberta amb un tapet de ganxet.

L'agafo. Truco al meu germà.

VAIG MATAR UN HOME.

Vaig matar un home que.

Però tant és qui era. O què feia. Era un home... De moment no tinc res més a dir.

Hauria volgut no haver de parlar-ne més. Em pensava que tot això ja estava.

Ja he purgat la pena.

Per mi, en la paraula *pena* no hi ha ni dolor ni tristesa. Ni tampoc recança. Res tret d'un sentiment de pau, una plenitud que m'envaeix cada matí quan obro els ulls.

Però hi ha aquesta dona, aquesta dona que diu que és escriptora.

Vol escriure la història de l'a-nomenada.

L'a-nomenada soc jo.

D'ençà del dia que dos policies em van treure de casa amb les manilles posades per lliurar-me a la justícia, només se'm designa en relació amb el meu acte:

la culpable,

l'acusada,

l'autora del crim,

la inculpada,

la detinguda,
la reclusa o interna F277.
Em salto els malnoms que em van posar a la presó.

Amb l'acte que vaig cometre, vaig esborrar la meva identitat i el nom que em van posar els pares el dia que vaig néixer.

Ella, l'escriptora, es diu Farida.

Atzar o senyal, també és com es diu la mare. Però davant seu no ho he comentat.

Per ella, soc un cas fora de sèrie, que no segueix les normes. Per això m'ha vingut a veure.

Però no precisa què entén per normes: les normes que serveixen per caracteritzar les dones d'aquí, les meves conciutadanes?, o les que corresponen a una concepció universalment admesa de feminitat? O totes dues coses?

Però, fora de sèrie? Jo no demanava pas tant!

Segur que ha quedat decebuda per la banalitat de la meva aparença, la banalitat de casa meva i la pobresa de les meves paraules. No ha deixat que es notés.

No és la primera vegada que algú s'interessa per mi. Per la meva història.

Hi va haver periodistes. Dues setmanes després de quedar lliure, dues dones, una rere l'altra, es van posar en contacte amb mi per telèfon. Volien escriure un article sobre la rehabilitació de les dones després de la presó. Com havien aconseguit el meu número? No em van contestar la pregunta. Vaig penjar. No van insistir.

Vaig buscar la definició de la paraula *rehabilitació* en un diccionari. REHABILITACIÓ: FET DE RESTABLIR ALGUNA COSA O ALGÚ EN L'ESTIMA, LA CONSIDERACIÓ DELS ALTRES.

Per tant no m'afectava. *Estima i consideració* són termes incompatibles amb la meva situació.

Uns quants dies més tard, una dona em va passar una nota per sota la porta, acompanyada de la seva targeta. La senyora M. Fadéla, membre fundadora d'una associació de defensa dels drets de les dones. Em demanava que m'hi posés en contacte. No ho vaig fer.

Ella, l'escriptora, va tornar a la càrrega unes quantes vegades.

Primer no la vaig voler rebre.

Tossuda, no es va desanimar.

Múltiples intents amb pocs dies de diferència. Amb excuses diverses, moltes: una investigació sobre les condicions de detenció a les presons de dones. Recerques sobre les dones condemnades a penes de reclusió criminal i altres temes que ja no recordo.

Una pèrdua de temps. La vaig engegar educadament.

I aleshores un dia es va jugar el tot pel tot.

Soc escriptora. Necessito informació sobre les..., eeh, les..., les criminals, va quequejar.

No sé què em va fer decidir a obrir-li la porta, aquell dia: el quequeig, la qualificació de criminal sense precaucions de llenguatge, o el respecte innat per la paraula *escriptora*?

En realitat, l'escriptora no quequeja.

Venia a veure'm perquè jo havia matat un home. Perquè soc una criminal. Aquesta paraula que comença com crit.

Ja se sap: les criminals fascinen. No tan sols als escriptors. I sens dubte més que no pas els criminals.

En unes altres circumstàncies, no m'hauria ni concedit una mirada.

Torno a escriure la frase: soc una criminal.

Voldria escriure-la fins a quedar saturada. Fins que es buidés de tot el sentit. Com es feia abans, quan als col·legis els càstigs consistien a fer copiar cent vegades o més una mateixa frase.

Soc una criminal. Només li interesso com a tal.

La força de la paraula començava a esmorteir-se. Feia molt de temps que no tornava a l'escenari. Relegada en un racó fosc on em pensava que havia quedat condemnada a l'oblit, de mica en mica perdia la consistència i tota ressonància dolorosa. Ja estava quasi convençuda que tornava a ser una dona normal. En el sentit que aquí té la paraula. És a dir, una dona que se situa en l'ordre vigent i no presenta res de sorprenent ni d'excursionista.

El vaig matar. És clar!

És el que va declarar als investigadors el presumpte assassí del president Boudiaf quan l'interrogaven, el 1992. Almenys és el que van dir els diaris. No en vam poder saber res més.

És el que hauria pogut respondre jo uns quants anys més tard als policies que m'interrogaven a mi.

El vaig matar. És clar!

Els tampoc en van poder saber res més.